

Tu pasakei. Tu nesi vienas.

Matthew Clarke'as iki šiol mėgavosi mokykla. Tačiau pastaruoju metu viskas pasikeitė. Kiekvieną dieną jis sėdėdavo ant kėdės krašto, akimis sekdamas laikrodį virš baltosios lentos, kurio rodyklės judėjo be galo lėtai. Liko tik trys minutės iki skambučio. Trys minutės iki pertraukos, kai vaikai išeis žaisti į kiemą. Trys minutės iki tos dienos dalies, kurios Matthew labiausiai bijojo – pertraukos.

Buvo ir kitų sunkių momentų – pavyzdžiui, kelionė į mokyklą ir iš jos geltonuoju mokykliniu autobusu.

Daugumai vaikų mokyklos kiemas buvo vieta bėgioti, juoktis ir linksmintis. Anksčiau taip buvo ir Matthew'ui. Tačiau dabar viskas pasikeitė. Kiemas jam atrodė tarsi audringa jūra, o jis pats jautėsi lyg nemokantis plaukti.

Taip buvo ne visada. Anksčiau jis leisdavo laiką su draugų grupe – Jamesu, Stephenu ir Ava. Jiems patiko tie patys dalykai: vaizdo žaidimai, piešimas, pokalbiai apie komiksų superherojus. Matthew ypač mėgo piešti. Tačiau viskas pasikeitė tada, kai Anne pradėjo iš jo šaipytis visų akivaizdoje.

Anne buvo populiari. Ji puikiai žaidė futbolą, žinojo naujausių dainų žodžius, turėjo naujausią „iPhone“ ir juoką, kuris priversdavo juoktis kitus – net jei jie nesuprasdavo, kas juokinga. Tačiau kai Anne juokėsi iš Matthew, tai nebuvo juokinga. Tai skaudino.

– Žiūrėkit, menininkas kūdikis! – šaipydavosi ji. – Dar vis pieši savo mažus piešinėlius, Matti? Gal nusipiešk sau draugų!

Kai kurie vaikai kikendavo. Kiti nusukdavo akis, apsimesdami, kad nieko negirdi. Matthew žinojo – jie girdėjo. Net Jamesas ir Stephenas, kurie anksčiau ateidavo pas jį po pamokų žaisti „Minecraft“, dabar nieko nesakydavo. Kartais net juokdavosi kartu. Tai skaudino labiausiai.

Vien galvojant apie pertrauką Matthew'ui susisukdavo skrandis. Jis bandė slėptis tualetuose, bet mokytoja pastebėdavo, kad jis neišėjo į kiemą. Vos tik pasirodęs kieme, jis jausdavo – Anne jį ras. Kiemas tapo tarsi labirintas.

Prie suoliukų – pašnibždos ir žvilgsniai. Prie futbolo aikštės – garsūs, visiems girdimi Anne komentarai. Aplink esantys vaikai juokdavosi, o Matthew nueidavo šalin, apsimesdamas, kad jam nerūpi. Jis sėdėdavo vienas, stebėdamas kitus, bėgiojančius ir šūkaujančius, tarsi pats būtų nematomas.

Kartais jis atsistodavo ir lėtai vaikščiodavo, apsimesdamas, kad kažko ieško. Kad turi planą. Bet ką, kad tik neatrodytų vienišas. Kai jis nusišypsodavo ar pamodavo, retai kas atsakydavo. O jei ir atsakydavo – greitai, nejaukiai, lyg bijodami, kad kas nors pastebės.

Kartais Anne nueidavo dar toliau.

– Kas šiandien nori žaisti su Verkšlentojų Mattiu? – sakydavo ji teatrališkai atsidusdama. – Niekas? Na, vėl vieno žaidėjo režimas!

Juokas. Matthew suspausdavo kumščius ir nuleisdavo akis į batus, norėdamas, kad žemė prasivertų ir jį prarytų.

Net jo draugai – Jamesas, Stephenas ir Ava – stovėdavo netoliese ir tylėdavo. Kartais net juokdavosi kartu. Kartą Matthew pastebėjo, kad Jamesui buvo

nejauku, bet jis taip ir nieko nepasakė. Tas tylėjimas buvo baisėsnis už bet kokį Anne juoką.

Kelionė autobusu buvo pati blogiausia dienos dalis. Kieme jis bent galėjo pabandyti pasislėpti minioje. Autobuse nebuvo kur dingti. Iš pradžių jis bandė sėdėti su draugais, bet po Anne komentarų tos vietos tapo... nepasiekiamos. Jie pasislinkdavo prie lango, užmesdavo kuprines ant laisvų vietų ir sakydavo: „Atsiprašau, užimta.“ Matthew žinojo – tai netiesa.

Taigi jis pradėjo sėdėti autobuso priekyje. Vienas.

Anne sėdėdavo gale, bet jos balsas vis tiek girdėdavosi.

– Pažiūrėkit, kas vėl sėdi priekyje su mažyliais! – šaukdavo ji. – Ei, Matti, gal reikia kreidelių?

Juokas vilnijo per autobusą. Matthew sėdėdavo nejudėdamas, gniauždamas kuprinės diržus. Niekas su juo nesėdėdavo. Niekas net nepažiūrėdavo – nebent juokdamiesi. Kai autobusas sustodavo, jis laukdavo, kol visi išlips, kad tik išvengtų žvilgsnių.

Namuose jis sėdėdavo savo kambaryje, laikydamas piešimo sąsiuvinį ar žaisdamas vaizdo žaidimus – tarsi tai būtų skydas. Tik čia jis galėjo būti savimi.

Tačiau kartais net piešimas ar žaidimai nepadėdavo. Juokas ausyse skambėdavo dar ilgai.

Jis prisiminė, ką mokytoja sakė programoje „Būk saugus“:

– Patyčios niekada nėra gerai. Privalai pasakyti. Jei pirmas žmogus nepadės – sakyk dar kartą. Ir dar kartą.

Bet jis nepasakė. Ne iš tikrųjų.

Tėvai dirbo ilgai ir būdavo pavargę. Jis nenorėjo jų nuvilti.

Tą penktadienį nutiko blogiausia. Anne pagriebė jo eskizų sąsiuvinį.

– Oho, stebuklingas nevykėlis su pieštuko lazdele! – juokėsi ji.

Sąsiuvinį mėtė iš rankų į rankas. Kai Matthew jį atgavo, puslapiai buvo suplėšyti.

Tą vakarą jis verkė į pagalvę. Durys tyliai prasivėrė – tai buvo jo vyresnysis brolis Colmas.

– Viskas gerai? – paklausė jis.

Ir tada Matthew viską papasakojo.

Iš pradžių Colmas nesuprato. Bet vėliau pasakė:

– Tu neturėtum būti su tuo vienas.

Kitą dieną Matthew liko namie. O vakare... jis pagaliau pasakė tėvams.

– Tai ne pamokos, – sušnibždėjo jis. – Tai žmonės.

Mama apkabino jį.

– Ačiū, kad pasakei. Tu nesi vienas.

Mokytoja Ms. Daly sureagavo iš karto. Ji kalbėjosi su klase, su Anne, su tėvais. Situacija pradėjo keistis.

Kitą savaitę kieme įvyko kai kas netikėto.

– Ei, Mattai, nori prisijungti? – paklausė Jasonas.

Ir jis prisijungė.

Nebuvo tobula. Bet buvo geriau.

Jamesas atsiprašė. Colmas pasakė:

– Aš tavo pusėje.

Savaitgalį Matthew nupiešė naują herojų – su švytinčiu pieštuku ir tiesos skydu.

Anne atsiprašė. Matthew dar nebuvo tikras, ar ja gali pasitikėti. Bet ji nustojo.

Matthew vis dar kartais jaudinosi. Bet jis nebeslėpė savęs.

Jis suprato: drąsiausias dalykas – ne tylėti.

Drąsiausias dalykas – pasakyti.

Ir piešti herojus. Ypač tuos, kurie kalba net tada, kai balsas dreba.

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

léargas

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.